

Motion till riksdagen 2013/14:C373

av **Mats Pertoft och Valter Mutt (MP)**

Möjlighet att belåna vinster

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda införandet av en avskrivningstakt på goodwill-värden på 10–20 år.

Motivering

Finanskrisen och dess efterdyningar har startat en hälsosam diskussion kring hur bolag ska bokföra sina tillgångar i bokslut eller redovisningar. Här är rubriken goodwill speciellt intressant och värd såväl uppmärksamhet som en översyn. Detta behov av en översyn är temat för denna motion.

Vad är goodwill?

Med goodwill avses ”värdet av ett företag i bokföringen utöver värdet på dess tillgångar, det goda anseende eller rykte”¹... ett företag kan åtnjuta. Goodwill används ibland även vid företagsvärdering (Nationalencyklopedin). Goodwill inom företagsekonomi syftar till värdet av ett företag utöver värdet på dess tillgångar. Termen kommer ursprungligen från redovisningen för att uttrycka immateriella, men kvantifierbara ”värden” i en verksamhet utöver verksamhetens tillgångar. Goodwill visar värdet av företagets rykte. När en verksamhet har ett varumärke med ett positivt rykte och en viss status på marknaden, kan det innebära att verksamheten värderas till ett högre värde. Goodwill är en fast tillgång – något som har ett värde i företaget under en långvarig period. Eftersom att goodwill inte är en fysisk tillgång som det går att ta på kan det ibland vara svårt att beräkna dess exakta värde. Därför är goodwill en

¹<http://sv.wikipedia.org/wiki/Goodwill>.

Fel! Okänt namn på

immateriell tillgång i bokföringen. Goodwill kan beskrivas som skillnaden mellan det bokförda värdet av företagets egna kapital och den totala köpeskillingen vid en försäljning av bolaget.

Det finns många faktorer som kan inkluderas då ett företags goodwill beräknas.

Då ett företag har byggt upp en stabil kundkrets, kan ett värde av detta inkluderas i deras goodwill. Om kunder har respekt för företaget, kan de fortsätta sprida en positiv bild av företaget, vilket kan ge positiva resultat för företaget.

Om ett företag gör en stor reklamkampanj, kan dess effekt påverka företagets goodwill.

Vad som även kan ha en positiv påverkan på ett företags goodwill är nya avtal, integrationer, partner med mera.

I stort sett kan goodwill karaktäriseras som något som kan ge företaget vinst i framtiden.

Hur ser det ut idag?

Idag kan företags hantering av goodwill-begreppet förskräcka. Mycket goodwill, hög belåning och sjunkande vinst kan få bolag på fall. Med andra goodwill-regler skulle det kunna finnas grunder till en tryggare ekonomisk situation för såväl bolag som investerare.

Innan år 2005 gällde regeln att bolag skrev ned värdet på sin goodwill på 10 eller 20 år. (Eller i sällsynta fall på 40 år, som Atlas Copco gjorde med bolagen i den nu avvecklade amerikanska uthyrningsverksamheten.)

Nuvarande regler säger att värdet i stället ska marknadsvärderas. Bolagen ska löpande pröva om det är realistiskt att anta att köpta verksamheter avkastar som det är tänkt även i framtiden. Bolagen får sedan välja det som är högst av uppskattat försäljningsvärde och förväntat nyttjandevärde. Är detta värde lägre än goodwillen görs en nedskrivning som belastar resultatet. Detta kan vara bra i teorin men fungerar inte alltid i praktiken.

Problemet är att det är ytterst sällan som goodwillposterna skrivs ned. Enligt tidningen affärsvärlden har Peter Malmqvist, ordförande i Finansanalytikernas Förening, tittat närmare på kursutvecklingen under åren 2007–2008 för trettioålet bolag där goodwillposten översteg 80 procent av eget kapital. Sämst gick det för bolag där mycket goodwill kombinerades med fallande resultat, som i fallen Eniro, New Wave och SSAB. Däremot gick bolag där vinsterna steg, som Assa Abloy, Intrum Justitia och Meda, bättre än index. Hans slutsats är att goodwill inte är något problem så länge vinsterna ökar, men när utvecklingen går åt fel håll är det en riskfaktor på samma sätt som hög belåning.

När vinsten faller ökar nämligen risken för goodwill-nedskrivningar, vilket ökar risken för nyemission och det sätts ytterligare press på aktiekursen. I Eniro motsvarade goodwill-posten som mest nästan 400 procent av eget kapital. Samtidigt uppgick vinsten för 2009 bara till 17 procent av snittet för de tre

Fel! Okänt namn på

föregående åren. Hur det gick för Eniro vet vi. År 2010 hade aktiekursen fallit 90 procent.

För att leva upp till bankernas krav tvingades aktieägarna då skjuta till 2,5 miljarder kronor i en nyemission där en gammal aktie ger rätt att teckna 30 nya för 52 öre styck. Ingen rolig utspädning för nuvarande aktieägare. Swedbank redovisade en förlust på 10,5 miljarder kronor 2009, inklusive en nedskrivning av goodwill på 1,3 miljarder kronor för verksamheten i Ukraina. Men för den baltiska bankrörelsen, som hade ett negativt rörelseresultat på nästan 11 miljarder kronor, skrevs inte ned en krona av den cirka 12 miljarder kronor stora goodwill-posten.

Swedbank hade inte valt att värdera sin goodwill till eventuellt försäljningsvärde. I stället har banken räknat ut ett nyttjandevärde, genom att diskontera framtida kassaflöden. Som bekant måste det till en del antaganden i en sådan modell och företagsledningen står för en stor del av inputen.

Bland annat antas årlig tillväxt i riskvägda tillgångar bli 7 procent i Baltikum under åren 2013–2042, för att sedan minska till 4 procent, vilket motsvarar antagandet om nominell BNP-tillväxt. Hur realistisk känns en prognos som sträcker sig mer än 30 år i tiden? Det är tydligt att en översyn av regelverket vore angelägen.

Stockholm den 2 oktober 2013

Mats Pertoft (MP)

Valter Mutt (MP)